

REGULAMIN REALIZACJI UCZNIOWSKIEGO PROJEKTU EDUKACYJNEGO

GIMNAZJUM NR 23

W BYDGOSZCZY

obowiązujący od dnia 1 września 2015 r.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Podstawy prawne regulaminu realizacji projektu edukacyjnego2
2. Informacje o projekcie.....3

II. SPOSOBY REALIZACJI

1. Zadania nauczycieli i zadania uczniów.....5
2. Zadania zespołu koordynującego realizację projektu edukacyjnego9
3. Zadania wychowawcy klasy.....9
4. Kryteria oceniania.....9
5. Sposoby i terminy prezentacji efektów.....11
6. Przepływ informacji dotyczący realizacji projektu edukacyjnego12

III. ZAŁĄCZNIKI

1. **ZAŁĄCZNIK 1.** - INSTRUKCJA REALIZACJI PROJEKTU EDUKACYJNEGO
2. **ZAŁĄCZNIK 2.** - PRZYKŁADOWA INSTRUKCJA DO PROJEKTU
3. **ZAŁĄCZNIK 3.** - KARTA PRACY ZESPOŁU
4. **ZAŁĄCZNIK 4.** - HARMONOGRAM KONSULTACJI
5. **ZAŁĄCZNIK 5.** - PLAN PREZENTACJI
6. **ZAŁĄCZNIK 6.** - KARTA OCENY WSPÓŁPRACY I KARTA SAMOOCENY
7. **ZAŁĄCZNIK 7.** - OCENA PREZENTACJI UCZNIÓW
8. **ZAŁĄCZNIK 8.** - RAPORT PO REALIZACJI PROJEKTU EDUKACYJNEGO

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Podstawy prawne regulaminu realizacji projektu edukacyjnego

1. Uczniowie gimnazjum biorą udział w realizacji projektu edukacyjnego.
2. Projekt edukacyjny jest zespołowym, planowanym działaniem uczniów, mającym na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod.
3. Zakres tematyczny projektu edukacyjnego może dotyczyć wybranych treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjów lub wykraczać poza te treści.
4. Projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela i obejmuje następujące działania:
 - A. wybór tematu projektu edukacyjnego,
 - B. określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji,
 - C. wykonanie zaplanowanych działań,
 - D. publiczną prezentację przez uczniów rezultatów projektu edukacyjnego,
 - E. podsumowanie pracy uczniów nad projektem edukacyjnym.
5. Szczegółowe warunki realizacji projektu edukacyjnego określa dyrektor gimnazjum w porozumieniu z radą pedagogiczną.
6. Kryteria oceniania zachowania ucznia gimnazjum zawarte w ocenianiu wewnątrzszkolnym uwzględniają udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego.
7. Wychowawca klasy na początku roku szkolnego, w którym uczniowie będą realizować projekt edukacyjny, informuje uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach realizacji projektu edukacyjnego.
8. Informacje o udziale ucznia w realizacji projektu edukacyjnego wpisuje się na świadectwie ukończenia gimnazjum.
9. Dyrektor gimnazjum może zwolnić ucznia z realizacji projektu edukacyjnego w przypadkach uniemożliwiających udział ucznia w realizacji tego projektu.
10. W przypadkach, o których mowa w ust. 9, na świadectwie ukończenia gimnazjum w miejscu przeznaczonym na wpisanie informacji o udziale ucznia w realizacji projektu edukacyjnego wpisuje się *zwolniony* albo *zwolniona*.

2. Informacje o projekcie

Projekt jest metodą, która może być zastosowana zarówno w pracy dydaktycznej jak i wychowawczej. Dla wielu organizacji, również dla szkoły, podejmowanie projektów staje się sposobem na realizację takich zamierzeń, których nie da się osiągnąć w trakcie normalnej działalności operacyjnej. Zadania podejmowane w ramach projektu (znacznie obszerniejsze niż praca domowa) są realizowane samodzielnie przez ucznia lub grupę uczniów, a organizowane i koordynowane przez nauczyciela.

1. Projekt charakteryzuje się tym, że:

- ma określone cele i metody pracy,
- nawiązuje do realnych sytuacji,
- łączy treści z różnych przedmiotów,
- ma określone terminy realizacji całości przedsięwzięcia oraz poszczególnych etapów,
- wyznaczone są osoby odpowiedzialne za jego realizację,
- podane są podstawowe informacje na temat zadań, jakie stawia nauczyciel,
- temat, cele, metody pracy, terminy, kryteria oceny są przygotowane przez nauczyciela lub nauczyciela razem z uczniami w formie instrukcji,
- uczniowie mogą pracować indywidualnie, choć znaczna część zadania jest realizowana w grupach,
- znane są kryteria oceny poszczególnych etapów pracy i rodzajów aktywności uczniów,
- rezultaty pracy prezentowane są publicznie (na forum klasy bądź szkoły).

2. Dobry projekt powinien dawać odpowiedź na następujące pytania:

- Dlaczego podejmuje się taki projekt?
- Do czego przyczyni się jego realizacja?
- W jaki sposób będzie on realizowany?
- Kto jest odpowiedzialny za jego realizację?
- Kto skorzysta (jaka grupa) w wyniku realizacji?
- W jakim czasie będzie realizowany i kiedy przyniesie rezultaty
- Jakie zasoby potrzebne są dla realizacji celu?
- Jakie czynniki zewnętrzne są niezbędne dla powodzenia przedsięwzięcia?

3. Praca metodą projektu uczy uczniów:

- odpowiedzialności za swoją edukację,
- osobistego stosunku do omawianego tematu,
- samodzielności i samodzielnego uczenia się,
- planowania i organizacji pracy,
- zbierania i selekcjonowania informacji,
- współpracy w grupie,
- rozwiązywania problemów,
- podejmowania decyzji,
- terminowości,
- komunikowania się,
- oceniania własnej pracy,
- prezentacji własnej pracy.

4. Rodzaje projektów

Ze względu na liczbę osób podejmujących działania projekty dzielą się na indywidualne i zespołowe.

- **zespołowe** - polegają na pracy zespołu zadaniowego, uczniowie gromadzą informacje, opracowują je, a następnie prezentują innym. Projekty zespołowe mogą być realizowane w ramach jednej czy dwóch klas, ale mogą też mieć charakter ogólnoszkolny.

Ze względu na przedmiot pracy oraz możliwość publicznej prezentacji jej efektów można przyjąć, że istnieją dwa rodzaje projektów edukacyjnych: projekt badawczy i projekt działania lokalnego.

- **Projekt badawczy** polega na zebraniu i usystematyzowaniu informacji o pewnych zagadnieniach. Jego rezultaty mają charakter różnego rodzaju opracowań (esejów, wywiadów, rysunków, albumów, gier itp.), które uczniowie przygotowują, a następnie prezentują w określonych przez instrukcję warunkach.
- **Projekt działania lokalnego** polega na podjęciu jakiegoś działania w środowisku lokalnym (także w samej szkole). Rzecz jasna, efekty działań lokalnych nie zawsze dają się bezpośrednio zaprezentować w klasie szkolnej. Jeśli np. w ramach projektu „Drzewo” uczniowie doprowadzili do zasadzenia drzew na ulicy, to chcąc przyjrzeć się rezultatom ich pracy musimy udać się w to miejsce. Natomiast w klasie szkolnej mogą zostać zaprezentowane, np. fotografie czy ilustracje pokazujące zmiany, jakie zaszły dzięki podjętym działaniom.

Ze względu na temat projekt może dotyczyć:

- konkretnego zagadnienia związanego z określonym tematem, np. warunki wzrostu roślin, systemy rządzenia na świecie, systemy wag i miar, sonety lub harmonia;
- może też obejmować zagadnienia interdyscyplinarne, np. zaprojektowanie idealnego miasta, ocena stanu zdrowia ludzi starszych i opracowanie programu, który pozwoliłby go poprawić, albo analiza budowy latawca;
- może to być również projekt interdyscyplinarny prowadzony przez kilku nauczycieli różnych przedmiotów, np. sporządzenie i przeprowadzenie ankiety badającej opinie mieszkańców ulicy czy osiedla na temat jakości realizacji zadań własnych przez władze gminy, sporządzenie zestawień procentowych, wykonanie wykresów (wos, matematyka, informatyka).

Ze względu na czas trwania projekty dzielimy na:

- **projekt krótkoterminowy** - realizowany przez kilka tygodni;
 - **projekt długoterminowy** - realizowany przez pół roku, dwa lub trzy lata.
5. Metoda projektu ma **przebieg etapowy**. Każdy z etapów **wymaga od nauczyciela i uczniów określonych działań**. Zostały one ujęte w **kolejnym rozdziale**.

I. SPOSOBY REALIZACJI

1. ZADANIA NAUCZYCIELA I UCZNIÓW

Metoda projektu wymaga od nauczyciela zaangażowania, wcześniejszego przygotowania zadań, organizacji pracy zespołów zadaniowych, czuwania nad ich pracą i udzielania pomocy przy opracowywaniu projektu i jego prezentacji. Uwalnia jednak nauczyciela od wielu codziennych nużących obowiązków i zarówno uczniom jak i nauczycielowi daje dużą satysfakcję. Rola nauczyciela w projekcie realizowanym przez uczniów często porównywana jest do balansowania na linie. Z jednej strony, uczniowie potrzebują wsparcia, z drugiej jednak - to właśnie uczniowie muszą czuć się za

projekt odpowiedzialni. Poniżej pojawi się kilka wskazówek na to, jak wspierać uczniów w ich działaniach.

Oto zadania, które nauczyciel powinien przydzielić i omówić:

- Zadania do wykonania.
- Możliwe sposoby realizacji.
- Harmonogram.
- Sposoby i terminy konsultacji.
- Sposób prezentacji rezultatów cząstkowych.
- Sposób dokumentowania.
- Sposoby prezentacji i jej czas.
- Kryteria oceny projektu

Następnym zadaniem nauczyciela jest organizacja zespołów zadaniowych:

- Wyłonienie uczniowskich zespołów zadaniowych.
- Organizacja pracy zespołów zadaniowych.
- Konsultacje (**załącznik 4.**).
- Stworzenie karty pracy zespołu zadaniowego (**załącznik 3.**).

Karta pracy zespołu (załącznik 3.) pomaga uczniom bardzo konkretnie i zgodnie z tematyką realizowanego projektu określić zakres prac do wykonania. Karta pracy jest pomocna przy bieżącej ocenie postępu prac nad projektem oraz przy końcowej ocenie pracy grupy i wkładu pracy poszczególnych jej członków. Kartę pracy można stworzyć wspólnie z uczniami lub przedstawić im tabelkę, która zawiera punkty:

- Zadania szczegółowe.
- Osoba odpowiedzialna za zadanie.
- Materiały do realizacji zadania.
- Termin realizacji.
- Uwagi lub ocena realizacji zadania.
- Sojusznicy.

Jednym z głównych celów projektu jest opanowanie przez uczniów umiejętności współpracy. Nauczyciel musi zatem zaplanować czas, by o niej z nimi porozmawiać. Zespół zadaniowy będzie pracował sprawniej, jeśli już na początku uczniowie ustalą:

- a) Zasady komunikowania się w grupie (podejmowania decyzji, rozwiązywania konfliktów).
- b) Zasady pracy zespołu zadaniowego.
- c) Podział pracy w poszczególnych zespołach.
- d) Podział odpowiedzialności za realizację poszczególnych zadań.
- e) Miejsce wykonania poszczególnych zadań.

Należy stworzyć takie warunki pracy, by praca, przynajmniej częściowo odbywała się w szkole pod okiem nauczycieli. Szczególnie ważne jest to w sytuacji, gdy uczniowie nie mają jeszcze doświadczenia w pracy metodą projektu i w pracy zespołowej. W ustalonych terminach mogą odbywać się spotkania, na których grupy przedstawiają wzajemne sukcesy i problemy w pracy zespołowej, a cała klasa może czerpać inspirację z pozytywnych doświadczeń i szukać rozwiązań problemów. Poniżej przedstawiony został zestaw szczegółowych zadań dla nauczyciela uczniów w kontekście poszczególnych etapów pracy nad realizacją projektu edukacyjnego.

Etap I – Planowanie

Następuje tu wybór tematu i przygotowanie instrukcji projektu. Ciężar realizacji tego etapu spoczywa na barkach nauczyciela, może on jednak liczyć na pomoc uczniów. Wprowadzenie do projektu powinno zawierać sytuację problemową, która ma zainicjować uczniów, a może nawet sprowokować samodzielne zainicjowanie działań. Decydując się na pracę metodą projektu, nauczyciel zastanawia się nad celami:

- Komu i do czego ma służyć projekt?
- Jakie umiejętności opanują uczniowie? (to ułatwia opracowanie kryteriów oceny). Biorąc pod uwagę realizację projektu, młodzi ludzie zdobywają wiedzę, ale również uczą się:
 - Pracy w grupie.
 - Słuchania opinii innych, wyrażania aprobaty i niezgody.
 - Formułowania problemów.
 - Podejmowania decyzji grupowych.
 - Samodzielnego poszukiwania, selekcjonowania i oceny przydatności wiadomości
 - Planowania i organizacji własnej pracy.
 - Samooceny własnej pracy.

Po przedstawieniu przez nauczyciela obszaru tematycznego projektu, uczniowie wybierają temat swojego projektu. Dlatego też nauczyciel kieruje uwagę uczniów na problemy istotne dla całej szkoły (a nie tylko dla danej grupy). Nauczyciel nakierowuje na problemy, które uczniowie mogą rozwiązać (pytania kluczowe). Nauczyciel wspiera metodologiczną analizę sytuacji (Co nam się podoba, a co chcielibyśmy zmienić?). Nauczyciel wskazuje sposoby podejmowania decyzji. Gdy ten proces dobiegnie końca, następuje wybór tematu. Można to zrobić na kilka sposobów:

1. Uczniowie sami wymyślają swoje tematy, a nauczyciel akceptuje ich pomysły.
2. Nauczyciel podaje kilka tematów, a uczniowie wybierają spośród nich.
3. Nauczyciel przydziela tematy lub wszystkie grupy realizują ten sam temat.

Po określeniu i wyborze tematów nauczyciel przedstawia terminy (harmonogram całego projektu):

- Rozpoczęcia projektów (podania składu grup i wybranych tematów).
- Sporządzenia opisu i planu pracy grupy .
- Wykonania projektu i jego prezentacji.

Etap II - Przygotowanie i realizacja zaplanowanych działań.

Etap ten charakteryzuje powołanie zespołów zadaniowych oraz zaplanowanie działań i realizacja projektu. W realizację tego etapu zaangażowany jest zarówno nauczyciel jak i uczniowie. Nauczyciel przygotowuje i przedstawia uczniom **instrukcję do projektu (załącznik nr 1.)**. Instrukcja musi zawierać: tytuł projektu, nazwę odbiorców projektu, cele projektu, zakres obowiązków i działań uczniów, zakres zdobywanych umiejętności, sposoby pracy, czas trwania projektu, formy prezentacji efektów pracy uczniów, zasady oceniania efektów pracy.

Ważnym elementem tego etapu jest **zbieranie informacji**. Wówczas nauczyciel pomaga w zbieraniu informacji – np. informuje, jak przeprowadzić wywiad, jak zrobić ankietę. Pomaga także w skontaktowaniu się z potencjalnymi rozmówcami. Na późniejszym etapie pomaga odróżnić fakty od opinii oraz wskazuje,

jak wyciągać wnioski ze zdobytych informacji (projekty jako odpowiedzi na przyczyny problemów, a nie na ich konsekwencje).

Kiedy następuje trudny dla uczniów etap, czyli **wybór rozwiązania i planowanie**, nauczyciel podaje swoje argumenty za wyborem określonych rozwiązań problemu, zwiększając racjonalność wyboru uczniów. Także pomaga uczniom wybrać sposób podjęcia przez nich decyzji (głosowanie, konsensus). Czuwa również, aby wypisać wszystkie czynności potrzebne do realizacji projektu. Na koniec upewnia się, że uczniowie wyznaczyli do każdego zadania osobę odpowiedzialną oraz termin jego wykonania, a także sprawdza realność planów.

Nauczyciel pełni ważną funkcję **w poszukiwaniu sojuszników i późniejszej prezentacji**, bowiem jest łącznikiem pomiędzy uczniami i nauczycielami, pomaga skontaktować się z potencjalnymi sojusznikami. Nauczyciel może brać udział w rozmowach/negocjacjach z sojusznikami wraz z uczniami. Wspiera wówczas uczniów w czasie przygotowania do rozmowy z potencjalnym sojusznikiem (pomaga przygotować argumenty, radzi, jak się zachowywać i na co zwrócić uwagę).

W trakcie **działań uczniów** nauczyciel pomaga w pozyskaniu pozwoleń na dane działanie. Poza tym czuwa nad terminowością wykonywania prac zgodnie z harmonogramem. Nauczyciel docenia angażujących się uczniów i zwraca uwagę na niedociągnięcia (konstruktywna informacja zwrotna), czym motywuje uczniów do zaangażowania. Pomaga też w prowadzeniu dokumentacji.

Nauczyciel na początku pracy informuje uczniów, iż ocenie podlegają trzy aspekty:

- Projekt
- Współpraca w grupie.
- Indywidualna praca ucznia.

Nauczyciel sam lub wspólnie z uczniami poddaje ocenie projekt, a w szczególności:

- Wybór tematu i jego ujęcie.
- Zbieranie i opracowanie materiałów i informacji.
- Prezentację (np. wykorzystanie czasu, zainteresowanie słuchaczy).
- Pracę w grupie.

Póki doświadczenie jest świeże, należy uczniów zachęcić do samooceny współpracy (**załącznik 6.**). Każdy z zespołów powinien zastanowić się:

1. Co się udało, a co nie?
2. Dlaczego nie wszystko się udało?
3. Co można poprawić we współpracy w grupie?
4. Co zrobilibyśmy inaczej ?

Nauczyciel sam lub wspólnie z uczniami ustala kryteria samooceny każdego członka zespołu, a w szczególności:

1. Co mi, się udało, a co nie?
2. Dlaczego nie wszystko mi się udało?
3. Co mógłbym poprawić następnym razem?
4. Co zrobiłbym inaczej?
5. Czego się nauczyłem?

Kryteria oceny projektu powinny być znane uczniom od początku pracy nad projektem. Każdy zespół zadaniowy powinien być za coś pochwalony, a ocena końcowa musi być uzasadniona. Nauczyciele, zwłaszcza w przypadku projektów interdyscyplinarnych, powinni ustalić terminy, kiedy są do dyspozycji uczniów i mogą służyć im radą, np. na temat źródeł informacji,

prawidłowości wyciąganych wniosków, problemów indywidualnych członków grupy. Terminy konsultacji i pracy w szkole powinny, być z góry ustalone i podane do wiadomości uczniów (**załącznik 4.**).

Etap III - Efekt końcowy, prezentacja i ocena projektów

Następuje tu prezentacja i ocena projektu. Odpowiedzialność za prezentację biorą na siebie uczniowie. Dokonują oni również samooceny własnej pracy i współpracy w zespole (**załącznik 6.**). Nauczyciel wspomaga ich w wyborze sposobu prezentacji projektu (**załącznik 5.**), organizuje od strony technicznej prezentację, oraz ocenia projekt i prezentację w oparciu o wcześniej przyjęte kryteria. Na etapie prezentacji **rola nauczyciela** polega na ustaleniu czasu prezentacji i pomocy w pozyskiwaniu, niezbędnych środków (np. audiowizualnych), a także dbaniu o atmosferę w czasie prezentacji.

Efektem końcowym projektu powinno być:

- Konkretny wytwór: wywiad, plakat, folder, tabela, model, film, książka, broszura, wystawa prac wykonanych przez uczniów (albumy, rysunki).
- Prezentacja: pokaz multimedialny, debata, przedstawienie teatralne, prelekcja, wykład, warsztaty dla innych uczniów;
- Dyskusja: odbiorcy mogą zadawać pytania dotyczące projektu;
- Raport: sprawozdanie z wykonania projektu.

Nauczyciel przed ewaluacją tłumaczy uczniom jej sens. Nauczyciel pomaga wymyślić metody ewaluacji projektu. Skłania do analizy tego, czego uczniowie się nauczyli i jak im się pracowało. Uczniowie muszą mieć świadomość, iż realizacji projektu towarzyszy **raport (załącznik 8.)**, czyli dokument podsumowujący pracę zespołów zadaniowych, który zawiera następujące dane:

- 1) Tytuł projektu.
- 2) Termin realizacji.
- 3) Imiona i nazwiska osób odpowiedzialnych za projekt (nazwisko nauczyciela koordynującego projekt oraz uczniów go realizujących).
- 4) Odbiorcy projektu.
- 5) Cele projektu – planowane i osiągnięte.
- 6) Sposób i termin prezentacji rezultatów pracy.
- 7) **Termin spotkania po realizacji (prezentacji) projektu edukacyjnego i wnioski.**

2. ZADANIA ZESPOŁU KOORDYNUJĄCEGO REALIZACJĘ PROJEKTU EDUKACYJNEGO

Zespół koordynujący realizację projektu edukacyjnego powołany zostaje na początku roku szkolnego przez dyrekcję szkoły.

Do zadań tego zespołu należą:

- **Zbieranie od wychowawców informacji** o uczniach biorących udział w projektach (w pierwszym półroczu do końca września; w drugim półroczu do końca lutego).
- **Stworzenie listy uczniów**, którzy z różnych przyczyn nie mogli wziąć w nich udziału i udostępnienie jej nauczycielom.
- Ewentualny udział w komisjach oceniających efekty końcowe realizacji projektów.
- **Sporządzenie** po I i II półroczu - na podstawie raportów nauczycieli nadzorujących realizację projektów - **zbiorczego raportu** dotyczącego realizacji projektów edukacyjnych (dokumentacji dotyczącej projektów, uczniów i oceny ich pracy).

- Przekazanie dokumentacji do biblioteki i zadbanie o jej właściwe zarchiwizowanie.
- Dokumentacja zgromadzona w trakcie realizacji projektu jest przechowywana do końca nauki ucznia w gimnazjum.

3. ZADANIA WYCHOWAWCY KLASY

Wychowawca klasy w związku z realizacją przez jego wychowanków projektu edukacyjnego zobowiązany jest:

- **Sporządzić listy uczniów** klasy w wersji papierowej oraz zamieścić listy w Gmailu.
- **Dopilnować**, aby nauczyciele prowadzący projekty uzupełnili wpisy dotyczące uczniów w nich zaangażowanych (kto w jakim projekcie uczestniczy oraz nazwisko nauczyciela prowadzącego projekt).
- **Kontrolować**, aby każdy uczeń uczestniczył w przynajmniej jednym projekcie w ciągu całego cyklu kształcenia gimnazjalnego.
- **Motywować (zachęcać)** wszystkich uczniów do uczestnictwa w projektach edukacyjnych.
- **Dokonywać** zapisów dotyczących realizacji przez ucznia projektu edukacyjnego w dokumentacji szkolnej (dziennik lekcyjny, arkusze ocen, świadectwa, inne ustalone przez szkołę).
- **Przechowywać** informacje o uczniach uczestniczących w projekcie, ocenie ich pracy po zakończeniu realizacji projektu (materiały gromadzi i eksponuje biblioteka).

4. KRYTERIA OCENIANIA

Udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego uwzględniają kryteria oceniania zachowania ucznia gimnazjum zawarte w ocenianiu wewnątrzszkolnym (patrz: Statut Gimnazjum nr 23), czyli udział w projekcie edukacyjnym jest jednym z kryterium wystawiania rocznej oceny zachowania. I tak:

- a) **zachowanie wzorowe** - uczeń wziął udział w projekcie edukacyjnym oraz wykazał się dużą samodzielnością i innowacyjnością we wszystkich etapach realizacji projektu gimnazjalnego, wspomagał członków zespołu w realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu, a także wykazał się umiejętnością dokonania krytycznej samooceny i wyciągania wniosków,
- b) **zachowanie bardzo dobre** - uczeń wziął udział w projekcie edukacyjnym oraz był aktywnym uczestnikiem zespołu realizującego projekt edukacyjny, a jego współpraca z pozostałymi członkami zespołu była rzeczowa i nacechowana życzliwością,
- c) **zachowanie dobre** - uczeń wziął udział w projekcie edukacyjnym oraz współpracował w zespole realizującym projekt gimnazjalny, wypełniając stawiane przed sobą i zespołem zadania,
- d) **zachowanie poprawne** - uczeń wziął udział w projekcie edukacyjnym, współpracował w zespole realizującym projekt gimnazjalny, wypełniając stawiane przed sobą i zespołem zadania, przy czym jego działania były podejmowane na prośbę lidera zespołu lub po interwencji opiekuna projektu,
- e) **zachowanie nieodpowiednie** - uczeń wziął udział w projekcie edukacyjnym, ale mimo złożenia deklaracji o przystąpieniu do zespołu realizującego projekt nie wywiązywał się w terminie ze swoich obowiązków, czego konsekwencją były

opóźnienia w realizacji projektu lub konieczność realizacji zadań przez innych członków zespołu,

f) **zachowanie naganne** - uczeń nie wziął udziału w projekcie edukacyjnym.

Nauczyciel może także wystawić ocenę z danego przedmiotu/przedmiotów, którego/których projekt dotyczył. Sugerowane kryteria znajdują się w poniższej tabeli.

W przypadku ucznia, który brał **udział w realizacji więcej niż jednego projektu**, uczeń lub jego rodzice wskazują, którego projektu realizowanego w gimnazjum ma dotyczyć wpis na świadectwie ukończenia gimnazjum.

Uczeń objęty nauczaniem indywidualnym może na wcześniej ustalonych warunkach uczestniczyć w projekcie edukacyjnym realizowanym w placówce (Gimnazjum nr 23) lub też dyrektor szkoły **może** zwolnić ucznia objętego nauczaniem indywidualnym z realizacji projektu edukacyjnego.

Jeżeli chodzi o ocenę wpisywaną w raporcie po realizacji projektu edukacyjnego, to w punkcie **12. Ocena** w przypadku **oceny projektu i współpracy** sugeruje się zastosowanie słownictwa pomocniczego zawartego w tabeli będącej **załącznikiem 7**.

W przypadku **oceny indywidualnej pracy ucznia** należy brać pod uwagę przede wszystkim:

- terminowość realizacji poszczególnych działań,
- poziom wykonania powierzonych zadań,
- jakość współpracy ucznia z pozostałymi członkami grupy i nauczycielem prowadzącym.

KRYTERIA OCENY	PRZEKAZ	POMYSŁ	WYKONANIE	WYKORZYSTANIE CZASU - - PLAN PREZENTACJI	ZAANGAŻOWANIE WSZYSTKICH CZŁONKÓW GRUPY
6 cel	jasny, zrozumiały, jednoznaczny	oryginalny, niepowtarzalny, dowcipny	przemyślana koncepcja, ciekawa technika, duży nakład pracy, robi wrażenie na odbiorcy	jasne i zrozumiałe przedstawienie planu prezentacji, maksymalne wykorzystanie czasu	aktywny i słowny udział wszystkich członków grupy
5 bdb	jasny	ciekawy, zastanawiający	odpowiednio dobrana kompozycja, litery i rysunki są bardzo starannie wykonane	przedstawienie planu prezentacji, dobre wykorzystanie czasu	dobre zaangażowanie wszystkich członków grupy
4 db	budzący wątpliwości, niejednoznaczny	stereotypowy, powtarzający się schemat	kompozycja poprawna, staranne wykonanie	przedstawienie planu prezentacji, przekroczenie ram czasowych	nie wszyscy mieli jednakowy udział
3 dst	trudny do wyjaśnienia	wyraźny brak koncepcji	niezbyt staranne wykonanie, nijaki, nie robi dobrego wrażenia na odbiorcy	niejasny plan prezentacji, złe wykorzystanie czasu	nie wszyscy brali udział

2 dop	nieczytelny, niejasny	pomysł ściągnięty z mediów bez własnej interpretacji	praca niedokończona, nieestetyczna, wykonanie niestaranne	brak planu prezentacji, złe wykorzystanie czasu,	tylko część grupy brała udział w prezentacji
1 ndst	nie wiadomo, o co chodziło wykonawcom	brak pomysłu	praca niechlujna, porwana, pognieciona, nieczytelna	brak planu prezentacji, nieprzestrzeganie ram czasowych	T tylko jedna osoba przedstawiała

4. SPOSOBY I TERMINY PREZENTACJI EFEKTÓW

Prezentacja projektów edukacyjnych polega na przedstawieniu przez uczniów doświadczeń, wiedzy, umiejętności zdobytych w trakcie realizacji projektu. Prezentacja ta może mieć miejsce na forum klasy, szkoły lub poza nią.

Efekt końcowy projektu może mieć formę:

- albumu ilustrowanego zdjęciami, wykresami, szkicami, mapkami, relacjami pisemnymi,
- nagrań, filmów,
- plakatu lub innej formy plastycznej,
- książki, broszury, ulotki, gazetki,
- prezentacji doświadczenia przygotowanego i wykonanego przez uczniów,
- prezentacji multimedialnej, strony internetowej,
- makiety z opisem,
- relacji z debaty lub publicznej dyskusji,
- szkolnej lub międzyszkolnej wystawy prac uczniów,
- wspólnego raportu z przeprowadzonego badania,
- przedstawienia teatralnego, inscenizacji,
- edukacyjnej gry plenerowej,
- relacji z konferencji naukowej z prezentacjami i warsztatami uczniów,
- i inne.

Terminy realizacji poszczególnych etapów projektu określa i nadzoruje nauczyciel prowadzący. Końcowa **prezentacja projektu edukacyjnego** odbywa się w terminie wcześniej ustalonym z dyrekcją szkoły i koordynatorem do spraw realizacji projektu, jednak nie później niż do końca maja danego roku szkolnego. W wyjątkowych sytuacjach, kiedy prezentacja związana jest tematycznie z uroczystościami odbywającymi się w czerwcu, termin ten może zostać przesunięty na czerwiec za zgodą i wiedzą dyrekcji szkoły.

Prezentacja na forum szkoły nie może przekraczać 2 godzin lekcyjnych.

Osoby odpowiedzialne za przygotowanie prezentacji w terminie **do 2 tygodni po zakończeniu realizacji projektu** oddają **raport** i ewentualne materiały z jego prezentacji do koordynatora ds. realizacji projektu.

5. PRZEPIY W INFORMACJI DOTYCZĄCY REALIZACJI PROJEKTU EDUKACYJNEGO

W celu usprawnienia realizacji projektu edukacyjnego przyjęto następującą drogę przepływu informacji:

- **Wychowawca** klasy na początku roku szkolnego, w którym uczniowie będą realizować projekt edukacyjny, informuje uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach realizacji projektu edukacyjnego.
- Najpóźniej 2 dni przed wrześniowymi zebraniem rodziców **nauczyciele realizujący projekty edukacyjne** zobowiązani są podać uczniom tematy projektów.
- **Nauczyciele realizujący projekt edukacyjny** do końca października informują w Gmailu, którzy uczniowie biorą w nim udział.
- **Wychowawca** sprawdza, czy wszyscy uczniowie z danej klasy biorą udział **w przynajmniej jednym projekcie** oraz sporządza listę uczniów, którzy z jakichś powodów nie przystąpili do realizacji projektu edukacyjnego.
- W ciągu 2 tygodni od zakończenia realizacji projektu **nauczyciel prowadzący dostarcza raport** koordynatorowi zespołu ds. projektu edukacyjnego (**załącznik 9**).
- **Zespół koordynujący realizację projektu wykonuje raport zbiorczy** do końca sierpnia każdego roku szkolnego.